

1 9 9 9

NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

THE MOST BEAUTIFUL
BOOKS
OF SLOVAKIA

DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

SEKRETARIÁT
SECRETARIAT
SEKRETARIAT

súťaže

Najkrajšie knihy Slovenska

BIBIANA
Panská 41
815 39 Bratislava

Tel.: + 4217/ 54 43 13 14

Fax: + 4217/ 54 43 49 86

VÁŽENÉ DÁMY, VÁŽENÍ PÁNÍ,

stojíme na prahu nového tisícročia a panoráma, ktorá sa pred nami otvára, prináša so sebou množstvo otázok. Jednou z nich je prirodzene i otázka: „Prežije knižná kultúra tento nový vek, naplnený novou, ohromujúcou technikou rôznych mediálnych nosičov, rôznych blikajúcich obrazoviek, ktoré bez prestania chrlia obrovské množstvo nových a nových poznatkov a ktoré sa tak nalievavo tlačia do našich domovov? Nezanikne knižná kultúra v tomto obrovskom zhone človeka za stále ďalším a ďalším uspokojovaním svojej nenasýtenej túžby - mať, vlastniť, ovládnuť - hraničiacim často až na pokraji sebazničenia?“ Tento stále rastúci tlak na osobnosť človeka, na jeho ego, bude zrejme stále rásť. Rozplynie sa človek ako jedinec v tomto mori kolektívnych informácií?

■ Kniha je určená jednotlivcovi. Jednoducho knihu nemôžu naraz, nahlas a na jednom mieste čítať viacerí ľudia bez toho, aby sa vzájomne nerušili. A práve v tejto jedinečnosti vidím jej nenahraditeľnosť. Lebo tak ako už dnes hľadá človek odpočinok a regeneráciu svojich fyzických síl vo voľnej prírode, tak bude iste postupne čoraz nalievavejšie pociťovať túžbu po pokoji vlastnej samoty. A to je čas pre knihu, krásnu knihu, ktorá uspokojí nielen jeho ducha krásnym a múdрым slovom, ale poteší ho aj svojim estetickým vzhľadom. Kniha v tejto podobe postupne prestane byť predmetom každodennej potreby a stane sa skôr predmetom všestranného naplnenia estetických potrieb človeka, stane sa umeleckým predmetom a v tejto podobe bude mať zrejme svoju nezastupiteľnú funkciu aj v novom tisícročí.

■ Vážené dámy a páni, v tejto slávnostnej chvíli, keď sa chystáme vyhlásiť výsledky súťaže „Najkrajšie knihy Slovenska 1999“, usilujem sa zámerne vyhnúť kritickým poznámkam, ktoré sa nám v priebehu rokovania poroty vynorili. Všetci totiž veľmi dobre vieme koľko odvahy a priam syzifovskej práce treba dnes vynaložiť v našej zložitej ekonomickej situácii na vydanie jednej peknej knihy. Predsa však, dovoľte mi vysloviť ľútosť nad tým, že sme pre nedostatok nových, nápaditých učebníc nemohli tento rok udeliť po prvýkrát v súťaži vypísanú osobitnú cenu Ministerstva kultúry pre túto kategóriu. Očakávame, že v budúcnosti zvýši táto cena aktivitu vydavateľov v tejto oblasti.

■ Podobne nebola tento rok pre absenciu viacerých titulov udelená cena Matice slovenskej v kategórii - študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl. Boli by sme veľmi radi, keby sa v tejto kategórii popri prácach študentov Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave objavili aj práce iných škôl s výtvarným zameraním - mimobratislavských vysokých, ale aj stredných škôl, napríklad Školy úžitkového výtvarníctva, Strednej priemyselnej školy polygrafickej a pod.

■ Na druhej strane s radosťou konštatujem, že sa nám potešiteľne a z roka na rok rozrastá kategória príležitostných a bibliofilských tlačí. Osobne ma v tejto kategórii zaujal možno diskutabilný, ale odvážny pokus vydavateľa Mária Matáka v titule „Osem variácií na tému Laluha“, kde do každého exemplára vkladá vždy iné originálne kresby Milana Lалуha. Tento titul je zároveň príležitosťou na zamyslenie sa a pokusom o spresnenie definície „bibliofilská tlač“.

■ Na záver mi dovoľte vysloviť úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa výsledkami svojej práce zúčastnili našej súťaže bez ohľadu nato, či v tomto roku uspeli alebo nie. Veď to čo nebolo teraz, môže byť o rok.

■ Ešte raz Vám všetkým ďakujem.

*JÁNŠVEC,
predseda poroty*

DEAR LADIES, DEAR GENTLEMEN,

We are stepping over the edge of a new millennium, and the view we stand before shows a lot of matters to us. Obviously, one of them is this question: "Will books as a branch of culture survive this new age, which is filled with the new astonishing high-tech of various information carriers and blinking screens constantly ejecting the almighty abundance of new and newer knowledge and pushing into our dwellings so badly? Will the book culture survive this awful rush of man for further and more satiation of his greedy appetite for having, possessing and governing? Will the culture survive the acquisitiveness that often borders on the self-destruction, or is it just going to die?" This accumulative stress affecting each man's composition, each human being's ego, is very probably going to constantly grow. Thus, is a man, too, going to dissolve in the ocean of mass information?

4)

■ A book is a thing, which only is addressed to a single one person. More than one person simply cannot read one book at a time, or it is impossible to listen to loud reading of more books at once without being disturbed. This is the uniqueness of a book that I see irreplaceable. For just as people already look for rest and recovery of their flush in the countryside, they will more and more feel the need of peace of solitude as well. And this is a time for books, for nice books that are able not only to fill one's spirit with their nice and wise words, but also can cheer a man with their beauty alone. Gradually, a book in this form will no longer be a trivial day-to-day utility, and rather it is going to become a means of versatile fulfillment of aesthetic needs of a human being; it will become an artwork, and such it will gain its incommutable character within the new millennium.

■ Dear Ladies, Dear Gentlemen, now, at this festive occasion when we are set to announce results of the competition for "The Most Beautiful Books of Slovakia 1999", I am deliberately avoiding some critical comments that we heard during the jury's discussion. The reason why I do so is that we all know very well of the amount of courage and hard work that is required to publish just one nice book nowadays, within our complicated economic situation. Nevertheless, please let me express my sorrow for not having here enough innovative and bright schoolbooks this year, which kept us for the first time at all from granting the correspondent bonus prize of the Ministry of Culture that had been announced.

■ We expect that, in the future, this special prize will prompt publishers to develop more efforts in this field. Similarly, there has been no prize of Matica slovenská awarded this year in the classification of fine arts and printing schools' students' studies. We would very much appreciate, if we could see here more works within this classification in addition to those of Bratislava's Academy of Fine Arts' matriculates. Especially we will be pleased to see works of students of printing and commercial arts techs.

■ On the other hand, I am happy to state that, year by year, we witness a growing number of works applied in the category of occasional and bibliophilic prints. Individually, I have been strongly attracted by maybe controversial, but courageous contribution of Mr. Mário Maták titled Eight Paraphrases On Lалуha Matter where he inserts in each copy of the book an original drawing by Milan Lалуha. At the same time, this title is also a good impetus to contemplation and an attempt to newly specify what a "bibliophilic print" actually is.

■ Finally, please let me express my heartfelt thanks to all who via their work contributed to this competition, regardless of the results. What did not take place now may happen the next year. Thanks to all, again.

JÁN ŠVEC
Jury Chairman

(5)

GEEHRTE DAMEN UND HERREN,

wir stehen an der Schwelle des neuen Jahrtausends und der sich vor uns öffnende Ausblick bringt eine Menge von Fragen mit sich mit. Eine der Fragen lautet natürlich: „Wird die Buchkultur dieses neue Zeitalter, das durch eine neue verblüffende Technik verschiedener medialen Träger, verschiedener blinkenden Bildschirme überfüllt ist, welche ohne aufzuhören eine riesige Menge von neuen und neuen Kenntnissen auswerfen, und welche sich so dringend in unsere Heime hineindrängen, überleben? Wird die Buchkultur in diesem riesigen Hast des Menschens nach immer weiterer und weiterer Befriedigung seiner unersättlichen Sehnsucht – zu haben, zu besitzen, zu beherrschen – welche oft fast am Rande der Selbstvernichtung ist, nicht untergehen? Dieser ständig steigender Druck auf die Persönlichkeit des Menschens, auf sein ego wird wahrscheinlich ständig steigen. Wird sich der Mensch als Individuum in diesem Meer der Kollektivinformationen auflösen?“

■ *Das Buch ist einfach für ein Einzelwesen bestimmt. Man können einfach ein Buch nicht gleichzeitig, laut und auf einem Ort mehrere Leute ohne dessen zu lesen, daß sie sich gegenseitig stören würden. Und gerade in dieser Einmaligkeit sehe ich seine Unersetzlichkeit. Weil so wie schon heute der Mensch die Ruhe und Regeneration seiner physischen Kräfte in der freien Natur sucht, so wird er sicher sukzessiv immer dringender die Sehnsucht nach der Ruhe der eigenen Einsamkeit empfinden. Und das ist die Zeit für das Buch, ein schönes Buch, das nicht nur den Geist mit einem schönen*

und weisen Wort befriedigen wird, sondern es wird ihm auch durch sein ästhetisches Äußere Freude bringen. Das Buch in dieser Form wird langsam nicht mehr ein Gegenstand des täglichen Gebrauches sein, sondern es wird eher zu einem Gegenstand der allseitigen Erfüllung der ästhetischen Bedürfnisse des Menschens, es wird ein künstlerischer Gegenstand sein und in dieser Form wird es wahrscheinlich seine unvertrittbare Rolle auch in dem neuen Jahrtausend spielen.

■ Geehrte Damen und Herren, in diesem feierlichen Augenblick, wenn wir uns die Ergebnisse des Wettbewerbes „Die schönsten Bücher der Slowakei 1999“ zu erklären vorbereiten, bemühe ich mich absichtlich den kritischen Bemerkungen zu vermeiden, die im Laufe der Tagung der Jury aufgetaucht worden sind. Nämlich wir alle wissen gut genau was für eine Menge von Mut und fast Sisyphusarbeit in unserer komplizierter Wirtschaftssituation für die Herausgabe eines schönen Buches aufzuwenden notwendig ist. Erlauben Sie mir doch die Reue zu äußern, daß wir für den Mangel an neuen, ideereichen Lehrbücher dieses Jahr zum ersten Mal im Wettbewerb den ausgesetzten Sonderpreis des Kulturministeriums für diese Kategorie nicht erteilen konnten. Wir erwarten, daß in der Zukunft dieser Preis die Aktivität der Verleger in diesem Bereich erhöhen wird.

6)

■ Ähnlich hat man in diesem Jahr für die Abwesenheit von mehreren Titeln keinen Preis von Matica slovenská in der Kategorie – Studienarbeiten der Studenten der bildenden und polygraphischen Schulen erteilt. Wir wären sehr froh, wenn in dieser Kategorie neben den Arbeiten der Studenten der Hochschule für bildende Künste in Bratislava auch die Arbeiten anderer Schulen mit bildender Richtung erscheinen würden – der Hochschulen außer Bratislava, aber auch der Mittelschulen, z.B. der Schule für angewandte Künste, der Polygraphischen Gewerbeschule u.ä.

■ Auf der anderen Seite stelle ich mit Freude fest, daß vom Jahr zum Jahr erfreulich die Kategorie der gelegentlichen Drucke und der Bibliophiliedrucke wächst. Mein persönliches Interesse in dieser Kategorie erregte der vielleicht diskutabile, aber mutige Versuch des Verlegers Mário Matáks in dem Titel „Acht Variationen auf das Thema Lалуha“, wo er in jedes Exemplar immer neue Originalzeichnungen von Milan Láluha hineinlegt. Dieser Titel stellt gleichzeitig auch eine Gelegenheit nachzudenken und die Definition „Bibliophiliedruck“ zu präzisieren dar.

■ Zum Schluß, erlauben Sie mir, mich ehrlich bei allen zu bedanken, die mit den Ergebnissen ihrer Arbeit an unserem Wettbewerb ohne Rücksicht darauf teilgenommen haben, ob sie in diesem Jahr erfolgreich oder nicht waren. Was jetzt nicht war, kann im nächsten Jahr sein.

■ Ich möchte mich noch einmal bei Ihnen allen bedanken.

JÁN ŠVEC
Juryvorsitzender

POROTA JURY

PRESEDA POROTY

Ján Švec

ČLENOVIA POROTY

Dr. Alexius Aust, *Združenie vydavateľov a kníhkupcov v SR*

Margita Bíziková, *Literárne informačné centrum*

Ing. Peter Blubla, *Zväz polygrafie na Slovensku*

Mgr. Barbara Brathová, *Bibiana*

Peter Čačko, *Bibiana*

JUDr. Peter Čepec, *polygraf*

Mgr. Peter Čisárik, *ilustrátor*

PhDr. Ľubica Ďurišinová, *Ministerstvo kultúry SR*

Peter Ďurík, *grafický upravovateľ*

akad. maliarka Viera Gergeľová, *ilustrátorka*

Ludmila Jurčíková, *Slovenská Grafia*

Lubomír Krátky, *grafický upravovateľ*

Ing. Milan Lederleitner, *SOU polygrafické*

Mgr. Magdaléna Mintálová, *SNLM PNK Matice slovenskej*

JUDr. Dušan Roll, *Bibiana*

Ing. arch. Karol Rosmány, *grafický upravovateľ*

Akad. arch. Zoltán Salamon, *grafický upravovateľ*

Ladislav Struhár, *fotograf*

PhDr. František Švába, *Ministerstvo školstva SR*

ZAHRANIČNÍ HOSTIA

Pavel Hrach, *grafický upravovateľ*

Jitka Urbanová, *Památník národného písemníctví*

TAJOMNÍČKA POROTY

Eva Cíferská

**CENY
AWARDS
PREISES**

- **CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR**
vychovávateľstvu za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy
AGENTÚRA O.K.O.
za knihu
AKUPUNKTÚRA SVETA - VLADIMÍR GAŽOVIČ

- **CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR**
autorovi za vynikajúce ilustrácie
LADISLAV GULIK a JINDŘICH MARTIŠ
za fotografie v knihe
MYSTERIOUS MAMBERAMO

- 8) ■ **CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR**
autorovi za vynikajúcu grafickú úpravu
DEZIDER TÓTH
za knihu
AKUPUNKTÚRA SVETA - VLADIMÍR GAŽOVIČ

- **CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR**
vychovávateľstvu za bibliofilské vydanie
SPOLOK OBČANOV VYDÁVAJÚCICH KNIHY
za knihu
MIKULÁŠ GALANDA

- **CENA ZVÄZU POLYGRAFIE NA SLOVENSKU**
tlačiarňi za mimoriadne polygrafické spracovanie
NEOGRAFIA, a. s.
za knihu
MYSTERIOUS MAMBERAMO

- **CENA BIBIANY**
vychovávateľstvu za najkrajšiu detskú knihu
BUVIK
za knihu
EVANJELIUM PODĽA DICKENSA

VEDECKÁ A ODBORNÁ LITERATÚRA

- Kol.: Červená kniha ohrozených 01
a vzácných druhov rastlína živočíchov SR a ČR 5

KRÁSNA LITERATÚRA

- Pavel Dvořák – Karol Kállay: Krvavá gróška 02
Mihai Eminescu: Ďaleko od teba 03
Jean Giono: Muž, ktorý sadil stromy 04
Vladimír Nabokov: Hovoríme po rusky a iné poviedky 05
Jean Arthur Rimbaud: Moje malé milenky 06

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

- Krista Bendová: Rozprávky z počítadla 07 (9)
Evanjelium podľa Dickensa 08
Jozef Hindický: A zvony nezvonía 09
Štefan Moravčík: Veselé potulky po Slovensku 10

KNIHY O VÝTVARNOM UMENÍ A OBRAZOVÉ PUBLIKÁCIE

- XX storočí na Slovensku 11
Ladislav Gulik – Jindřich Martiš: Mysterious Mamberamo 12
Martin Slivka: Karol Plicka – básnik obrazu 13
Eva Trojanová: Akupunktúra sveta – Vladimír Gažovič 14

PRÍLEŽITOSTNÉ A BIBLIOFILSKÉ TLAČE

- Ondrej Čiliak: Ostré ticho 15
Alena Doležalová: Milujem túlavých psov 16
Miloslav Novotný – Jaroslav Zatloukal: Mikuláš Galanda 17
Milan Rúfus: Osem variácií na tému Lалуha 18

ČERVENÁ KNIHA 5

ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR

Vyššie rastliny

Kolektív ČERVENÁ KNIHA OHROZENÝCH A VZÁCNÝCH DRUHOV RASTLÍN A ŽIVOČÍCHOV SR A ČR 5

Ilustrácie: Antonín Zezula,
František Gregor
Grafická úprava: Božena Braklová
Vydavateľ: Príroda, a.s. Bratislava
Tlač: Neografia, a.s. Martin
5000 ks, 456 strán, viaz., 210x290 mm
Písmo: Times, spracovanie sadzby: DTP
Príroda a.s., reprodukcia: Repro Sova
Pre-press Studio Bratislava
Papier: 130 g natieraný
ISBN 80-07-01084-X

10)

ACHILLEA CUPANMAYUCA Ehrh.

Slovenské názvy:
Bábovnik lechtavý

Na: Achillea leuchtava Ehrh. achillea perenne Willd. var. leuchtava Ehrh.
Charakteristika: polročný bylina, kvitne v júni a júli. V SR sa vyskytuje v južnej časti územia. V ČR sa vyskytuje v južnej časti územia. V SR sa vyskytuje v južnej časti územia. V ČR sa vyskytuje v južnej časti územia.

ACONITUM LADOCARPUM (Rothmaler) Gilg

Slovenské názvy:
Čiapoľník lechtavý

Na: Aconitum leuchtava Ehrh. aconitum perenne Willd. var. leuchtava Ehrh.
Charakteristika: polročný bylina, kvitne v júni a júli. V SR sa vyskytuje v južnej časti územia. V ČR sa vyskytuje v južnej časti územia.

Stavba a biológia

Väčšina z uvedených druhov je vytrvalá bylina s rozvojným koreňovým systémom. Rastliny sú vysoké 10-15 cm. Kvety sú malé, biele, s 5 okrajovými lístkami. Plodnice sú malé, guľaté, s 2-3 okrajovými lístkami. Rastliny sú vytrvalé, kvitnú v júni a júli. V SR sa vyskytuje v južnej časti územia. V ČR sa vyskytuje v južnej časti územia.

Stavba a biológia

Väčšina z uvedených druhov je vytrvalá bylina s rozvojným koreňovým systémom. Rastliny sú vysoké 10-15 cm. Kvety sú malé, biele, s 5 okrajovými lístkami. Plodnice sú malé, guľaté, s 2-3 okrajovými lístkami. Rastliny sú vytrvalé, kvitnú v júni a júli. V SR sa vyskytuje v južnej časti územia. V ČR sa vyskytuje v južnej časti územia.

Mihai Eminescu ĎALEKO OD TEBA

Ilustrácie: Alexandru Brătescu-Voinești

Grafická úprava: Boris Prexta,
Miroslava Lacková

Vydavateľ: Petrus, Bratislava

Tlač: Tlačiarne BB, s.r.o. Banská Bystrica
1000 ks, 97 strán, viaz., 135x205 mm

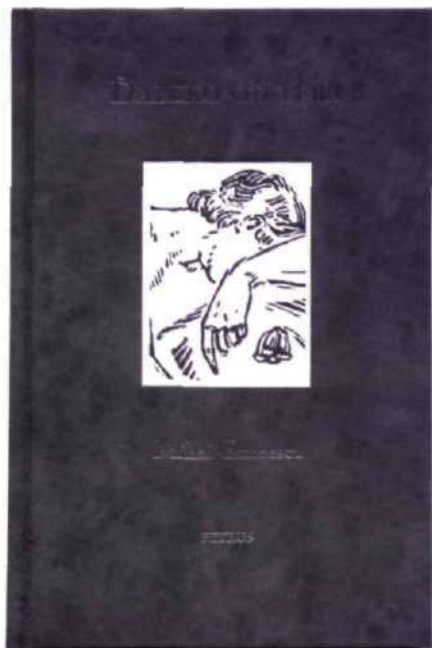
Písmo: Cochin

Spracovanie sadzby: B. Prexta, M. Lacková

Reprodukcia: Spinner, Bratislava

Papier: Aura 110 g

ISBN 80-88939-01-1

12)

Jean Giono
**MUŽ,
 KTORÝ SADIL STROMY**

Ilustrácie a grafická úprava: Luboslav Paľo

Vydavateľ: Knižná dielňa Timotej, Košice

Tlač: MKV-Press, s.r.o. Košice

800 ks, 55 strán, viaz., 115x185

Písmo: Legacy

Spracovanie sadzby a reprodukcia:

Valentina DTP Studio, Košice

Papier: Munken Print Vol.2, 100 g

Fedrigoni Panna, 100 g

Knihárske spracovanie: Remesloslužba, Košice

ISBN 80-88849-10-1

Jean Giono
**MUŽ,
 KTORÝ SADIL
 STROMY**

RUSTRONAL
 Ľubomír Paľo

KNÍŽNÁ DIELŇA TIMOTEJ

(13)

zhlobil vlastnými rukami na zrúcaninách a zo zrúcanín, ktoré tu našiel po svojom príchode. Strecha bola pevná, odolávala vetrom i dažďom. Vichor, ktorý sa do nej s veľkým náporom opieral, burácal v škridlách ako morský príboj na skalách.

Jeho domácnosť bola vo vzornom poriadku, riad poumývaný, dlážka vyzametaná, puška na stene namastená. Na ohni vrela polievka. Neus-

XIV

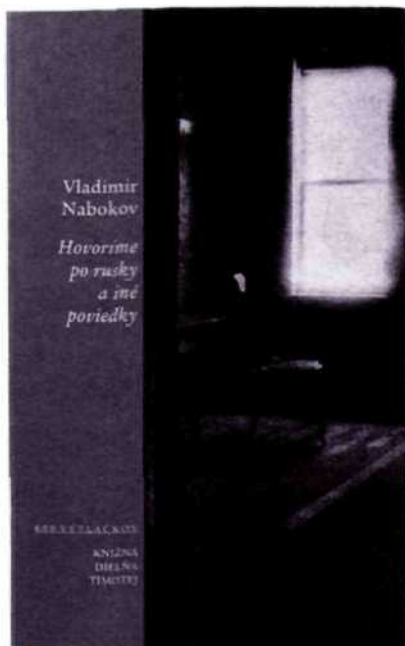
lo mi, že je čerstvo vyholený, že má pevne prišité všetky gombíky a láty zapliatané s takou starostlivosťou, že som takmer nerozoznal stehy.

Rozdelil si so mnou polievku, ale keď som mu ponúkol mešec s tabakom, povedal, že nefajčí. Pes, mlčanlivý ako jeho pán, bol láskavý a ohľaduplný.

Hneď na začiatku bolo zrejme, že ušho prenocujem. Najbližšia dedinka bola vzdialená na poldruha dňa cesty. Napokon, dobre som poznal charakter niekoľkých zriedkavých dedín v tomto nehoštinom kraji.

XV

Vladimír Nabokov HOVORÍME PO RUSKY A INÉ POVIEDKY

Grafická úprava: Erik Groch
Vydavateľ: Knižná dielňa Timotej, Košice
Tlač: Vienala, Košice
600 ks, 154 strán, viaz., 115x185 mm
Písmo: Legacy
Spracovanie sadzby: Pro Libris, Košice
Reprodukcia: Milan Bobula, Košice
Papier: Munken Print Vol.2, 100 g
ISBN 80-88849-18-7

14)

vo svetelneho záhonu, kde jej pravečka, stará, hľadala dáma z zmeteným diadlom ťaškopádne chodila od ľavica k ľavici, tneť si všimla vysokého muža s hladko obdretou, jemne uspadenou tvárou, ktorý stál ľakom opery o klavír a zahmljal tri dámy zokupené okolo neho akými básnikom. Šesť jeho fraku mali solidnu hrubú hodvobu podšívku, a keď rozpucni, ustátnu pohadivou dazda rmasu ľadkou šticou a zároveň nadsiaj nosdy hieho nosa z pomerne elegantným ľubom. Celá postava vyšarovala ťoň bevoventu, ostivé a neprečnené.

„Akusťka bola strasná!“ rozpucivá a nykol plecom, „a ešte ľadisko nachladené. Puzákte ty stačí, že si odkáše jeden flecek, horeť sa pridajú niekafki ďalšie a už to ide.“ Usmial sa a pohodil hlavou. „Ako keď sa dedináci py stráva v noci brechajú.“

Madam Perová podišla bližšie, zľavka sa oprela o palčeka a povedala prvú vec, ktorú jej zišla na um:

„Lievate ste unavený po koncerte, však, pán Bachmanno?“

Velmi polichotený sa uklonil. „Máľ nedovroumenie, madam. Volám sa Sack. Som iba impresionom náľho Maestra.“

Všetky tri dámy sa nazmiali. Madam Perová bola vyvedená z miery, nie nazmiala sa tieľ. Pozrela Bachmannovu ústami hru ľu z počutia a nikdy nevidela jeho podobizňu. V tom momente k nej pripláva hostieľka, objala ju a záky jej zverovala

akéi tajomstvo, ukázala na opatný koniec misenosti a zstepekala: „Tamto je - pozri.“

Iba vtedy uviedla Bachmannu. Seľ kľasok obdialť od uznaných hosti. Kráče noby v čerupej viacoverej melharacach mal rozkročenú ďaleko od siba. Puzopky čítal novy. Dval pokrčenú srizku bližie pred očami a per činnú pohybom perami ako polmasafber. Bol nikdy plánujúci, sa štrousným pramsienkom vlasov, silným kľasom cez vech hlavy. Zdalo sa, že zakľobový počolný golier mu je prívetivý. Bez toho, aby odtrhol oči od papiera, roztržilo si jedným prstom zaprávi ráperek na zobavkách a postil sa do eho nástrodnej ľeho čítania. Mal veľmi smiechu obrúhla modru bradku, ponáľala sa na mozokú jetovku.

„Neboďte preskupsená,“ podočkol Sack, „je to barbur v pravom zmysle slova - len čo práde na večerok, hneď siče schmatne a začne čítať.“

Náľho Bachmannu sačilo, že vieri náľho počerá. Puzody sľvčeli ľavou, nadsľvčeli ľužati obotie z usraní sa nadsľvčeli ľužatým činnomom, od kmerho sa ma celá tvár poskľadala do jemných vrások.

Hostieľka sa náľhla k nemu.

„Maestro,“ povedala, „dovľuť, aby som vám predstavila ďalšie vašu obľubovanú, madam Perová.“

Vytržil sľvčelú, vľasť ruku. „Velmi ma veľ, namsy.“

A opäť sa náľhli do novu.

Madam Perová odtrpila nabob. Na ľicnyh

Jean Arthur Rimbaud MOJE MALÉ MILENKY

Grafická úprava: Ľubomír Krátky
Vydavateľ: Slovenský spisovateľ, a.s.
Bratislava

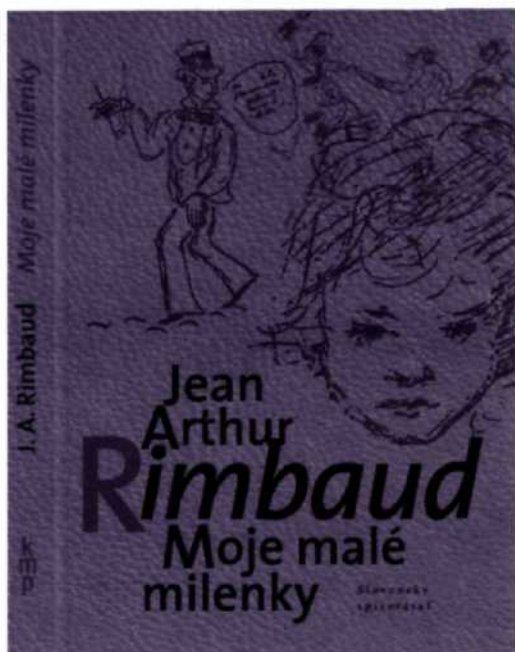
Tlač: Knihtlačiareň Svornosť, a.s.
Bratislava

800 ks, 67 strán, viaz., 120x165 mm
Písmo: Legacy

Spracovanie sadzby a reprodukcia:
TypoGrafik-K, Bratislava

Papier: 90 g bezdrevný ofset

ISBN 80-220-1007-3

(15)

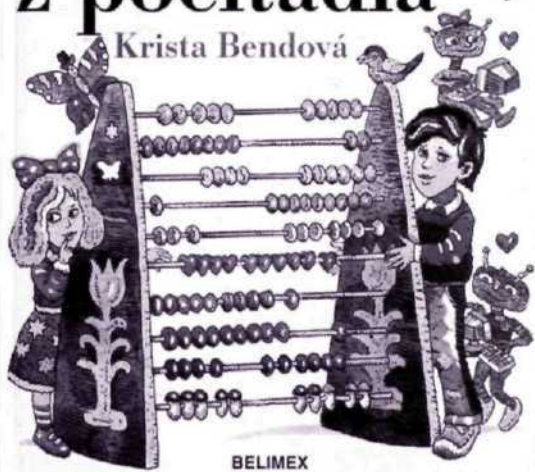
Jean Arthur Rimbaud Moje malé milenky

Preložil
Ľubomír Feldek

ROZPRÁVKY z počítaadla

Krista Bendová

BELIMEX

07

Krista Bendová ROZPRÁVKY Z POČÍTADLA

Ilustrácie: Martin Kellenberger

Grafická úprava: Pavel Blažo

Vydavateľ: Belimex, s.r.o.

Bratislava

Tlač: Slovenská Grafia, a.s.

Bratislava

4000 ks, 36 strán, viaz.,

170x200 mm

Písmo: Bodoni

Spracovanie sadzby a reprodukcia:

SHS spol. s r.o, Bratislava

Papier: BO s 1,5 vol, 110 g

ISBN 80-85327-47-3

16)

Siedmim sluhom pani káže:
- Veď to Nič nič nedokáže,
vezmite naň bič.
Takýto:

Nič sa zľaklo, už sa guľa,
už je z neho veľká nula,
takáto:

[21]

EVANJELIUM PODLA DICKENSKA

Ilustrácie: Luba Končeková-Veselá

Grafická úprava: Lubomír Krátky

Vydavateľ: Buvik, Bratislava

Tlač: Slovenská Grafia, a.s. Bratislava

3000 ks, 77 strán, viaz., 145x210 mm

Písmo: Korinna a Novarese

Spracovanie sazby: TypoGrafik-K, Bratislava

Reprodukcia: SHS s.r.o., Bratislava

Papier: 140 g natieraný matný

ISBN 80-85507-75-7

EVANJELIUM

podľa

DICKENSA

(17)

DRUHÁ KAPITOLA

Keď kráľ Herodes umrel, znova prišiel k Jozefovi anjel a povedal mu, že sa už môžu vrátiť do Jeruzalema bez obáv o dieťaťko. Tak sa teda Jozef, Mária a ich syn Ježiš Kristus (ktorych dovedna nazývame Svätá rodina) vybrali do Jeruzalema. Cestou sa však dozvedeli, že novým kráľom sa stal Herodesov syn, a v obave, že aj on by mohol ich dieťaťu ublížiť, zišli z cesty a odbočili do Nazareta. Tam žili dovtedy, kým Ježiš Kristus nedovrátil dvanásť rokov.

Vtedy sa Jozef s Máriou vybrali do Jeruzalema, aby tam oslávili nábožensky sviatok, ktorý sa

16

Charles Dickens

v tých dňoch zvykol svätíf v jeruzalemskom chráme. Bol to veľký chrám – katedráta. Aj Ježiša Krista vzali so sebou. Keď sa sviatok skončil, vrátili sa spolu s mnohými priateľmi a susedmi z Jeruzalema domov do Nazareta. V tých časoch sa ľudia veľmi obávali zbojníkov, preto zvyčajne cestovali vo veľkých skupinách: cesty totiž neboli také bezpečné a strátené ako dnes, i cestovanie bolo oveľa namáhavejšie ako za našich čias.

Putovali už celý deň a vôbec nezbadali, že Ježiš Kristus nie je s nimi. Karavána bola veľmi veľká, nuž si mysleli, že je niekde medzi ľuďmi, i keď ho nevideli. Keď zistili, že ho niet, zľakli sa, či sa nestretli, a v strachu sa vrátili do Jeruzalema hľadať ho. I naši Ježiša sedieť v chráme a rozprávať sa s učeními mužmi o Božej добрote a o tom, ako sa všetci máme modliť k Bohu. Tých učencov volali doktori. Neboli to však „doktori“ v dnešnom zmysle slova, naliečili choroby; boli to vzdelanci, múdri filozofi. A Ježiš Kristus sa s nimi rozprával tak múdro, kladol im také rozumné otázky, že nevyčádzali z údivu.

Keď ho Jozef s Máriou konečne našli, vrátili sa s nimi do Nazareta a žili tam spolu do jeho tridsiatich či tridsiatich piatich rokov.

17

Jozef Hindický A ZVONKY NEZVONIA

Ilustrácie: Peter Uchnár
Grafická úprava: Igor Štrbík
Vydavateľ: Vydavateľstvo
Matice slovenskej Martin
v spolupráci s Mestským úradom
v Novej Bani
Tlač: Neografia, a.s. Martin
2975 ks, 169 strán, viaz., 168x245 mm
Písmo: Times
Spracovanie sadzby a reprodukcia:
Martgrafik, s.r.o. Martin
Papier: Ensolux Creme vol.1,8, 90 g
ISBN 80-7090-534-4

18)

Starý Petiš sa zdvihol od stola, pozrel sa na štepiča triska, ktorej len slabé svetlíčko svedčovalo o živosti, a obrátil sa k chodcovci.

— Vozite, čo traga, sčítaj si stromy, prach, čo si máš odklamať a hovoríš si džigitaj! Dnes je však už svätok, ráno nás čaká sobota! Mať! — obrátil sa na jeho z neviest, — bude spať u vás, máte viac miest. Postav sa si tuho! Ráno narobíme, čo bude ďalej, ale teraz sa už včera poberte spať!

Hanka po celý čas pozorne sledovala chodcu. Nepočula z neho nič a dávala pozor, aby jej neuniklo ani škvärc z jeho nosprievania.

— Taký ntaň a koľko toho si prečítal a prepeľ! — sčítate sa na toho porotca, keď odchádzal so štepičom, ktorej ho odvádzala do susedného domu.

Počas zatiaľ sa starý Petiš opýtal mladiča:

— A ako sa vám volá?

— Miličo! Miličo Jarvičský, ale zvykli ma volať aj Miličo Debnár!

— No dobre, uste Miličo Debnár! Pustikame si u nás smiechu soď blávon. Roboty je u nás viac ako chleba, bude jej dosť aj pre teba! Zostal tu teda s nami, ak ti nevadí, že žijeme blízko v horách, odrezaní od ostatného sveta. Nič ľuď sa vice ľahky, ale slobodnej! Rozhodnute ponecháme na te-

ba. Do večera ja nesčítam. Sám sa po čase rozhodol, čo budeš žiť s nami, alebo či tvoja neposlušná ošklivá krv zanechám sama. Rozhodne sa s tebou tak o prácu, ako aj o ten tvrdý chlieb! So sčítaním to si nejakú zariadenie, nepracujeme byť budú tu v bezpečí!

Hanka sa včera pomena na ste. Nesčítal si ho, zostane tu!

— Dajujem vám už teraz sa včera! Šte ma mene starý debnár! Budem sa vám snažiť si dobrú odplatu! Viem, čo ma tu čaká, privedem si, nič ostatné ne e vám! — Jeho zrak mimochodom zabíjal aj Hanka. Zapľakala sa.

Miličo si skúsene ľahko privykol na tvrdý život kopatstva. A vere, sčítaj! Hanka, keď by rýchlo dobehlých ľudí, čo ho k sebe v nahorľon prešli, spomínal sa po sčítaní jeho áloch, keď pochádzal po celostrojnej lipote ako dotlačení. Hoci bol vojenský život tvrdý, slavení odvychol od miery. Zafel si, že toľka život nevydržal. Pochodenci boli do miery ako doxi, dali mu poradne sčítaj. Hanka dines viac plachbi ako horej bolam. Vydral, po ktorom čase už držal v sobote lenk a ostajmy chýpaní, či už sa poľi, v le- se alebo po dome. Vo večernom čase sa mohol venovať i svojmu remeslu. Majstrovstal drevom nádob, nádý a vedky, kradl starý Petiš občas zavreď do sveta, aby ich spotali.

— Mladenc je za líkovej a pracovej! — pochádzal si ho. — Dobré som vždy rozhodol, aby zostal u nás! A Hanka si ho akosi ľahki, le by to bol ten právy!

A keď Miličo sa na juží obrátil.

Keď približoval do rodiny svojí Petiš, v domo ráčnato býť prítom. Starý Petiš sa už len strieda vybral do poľa, pomeny pomenoch vodene gaderova napratierom spomá, sám sa naprávať zabiť si so svojimi napratie- ľom vnačiam. Ešte raz však chýl opery aj svojich sík. Raz večer nati- díl vynnem a zabov:

— Chlapi! Prichystajte si sekery, zapra sa ide hora líkovať! Vybral som kon hory tam pod skalo, ukáže sa, že tam bude dobrý zem aj na ľu- ka a káok sečiny. Tam sa usadú naši mláď!

Na druhý deň, serva sa púšťal prví dňoch! Šte pomal ľepce, odvya- li sa horne sekery sekce. Každý mnom vo výfke chlapi sčítavali káry.

Štefan Moravčík VESELÉ POTULKY PO SLOVENSKU

Ilustrácie: Martin Kellenberger

Grafická úprava: Peter Ďurík

Vydavateľ: Vydavateľstvo

Matice slovenskej, Martin

Tlač: Žilinské tlačiarne, a.s. Žilina
2465 ks, 312 strán, viaz., 195x250 mm

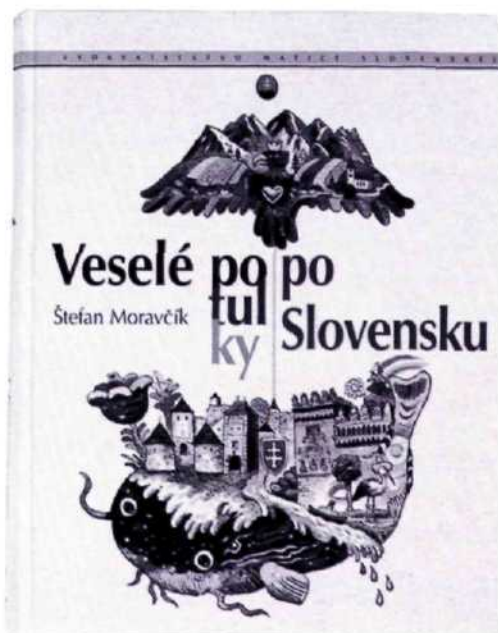
Písmo: Optima

Spracovanie sadzby a reprodukcia:

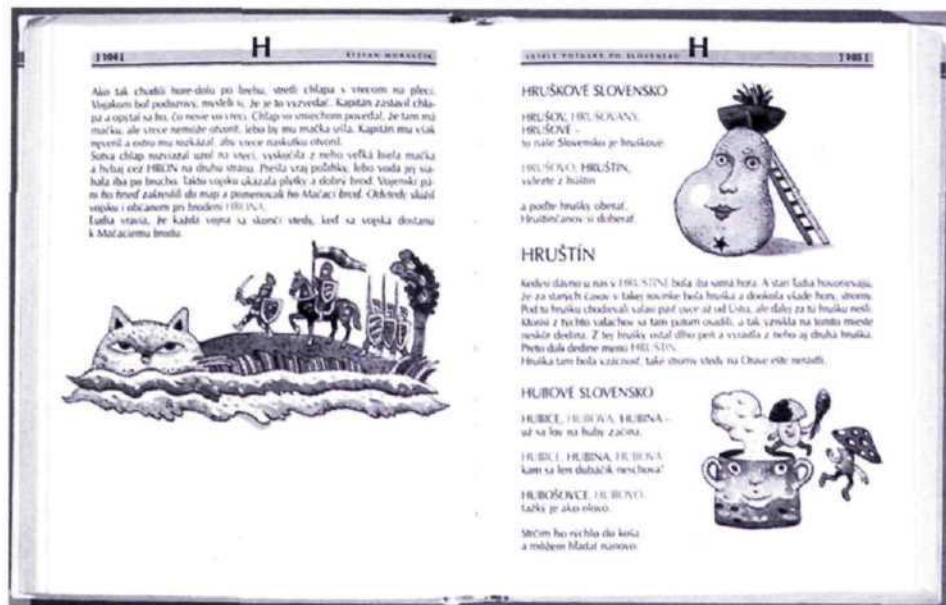
Žilinské tlačiarne a.s.

Papier: BO 100 g

ISBN 80-7090-535-2

(19)

XX STOROČÍ NA SLOVENSKU

Grafická úprava: Pavol Magát
Vydavateľ: Media Svätava, s.r.o.
Bratislava

Tlač: Tlačiarne BB, s.r.o.
Banská Bystrica
2300 ks, 205 strán, viaz.,
250x315 mm

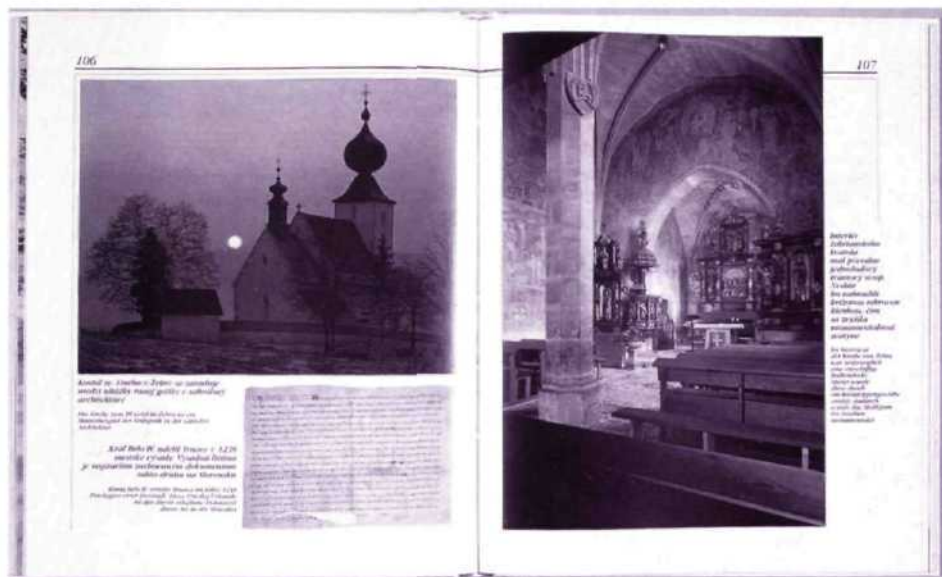
Písmo: Garamond ITC
Spracovanie sadzby: Bruder Graphics,
Bratislava

Reprodukcia: Typocon, spol. s r.o.
Bratislava

Papier: Magnomat 150 g
ISBN 80-968051-1-8

20)

**Ladislav Gulik
Jindřich Martiš
MYSTERIOUS
MAMBERAMO**

Fotografie: Ladislav Gulik,
Jindřich Martiš

Grafická úprava: Milan Jursa

Ilustrácie: Roman Pšenko

Vydavateľ: Drap, s.r.o. Partizánske

Tlač: Neografia, a.s. Martin

10 700 ks, 256 strán, viaz.,

235x300 mm, *Písmo:* Garamond ITC

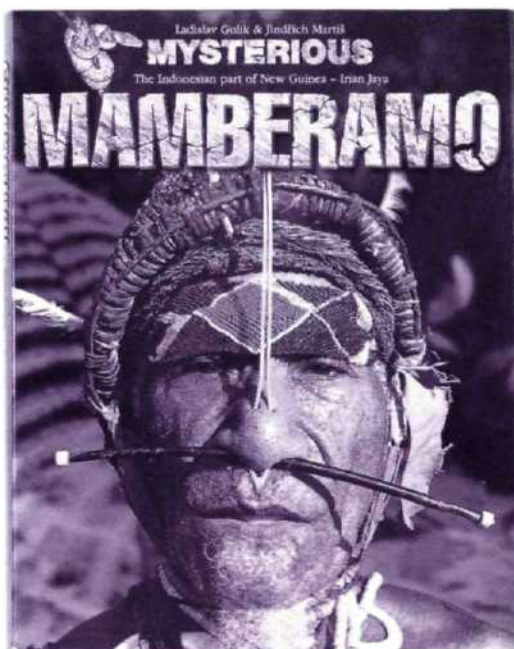
Spracovanie sazby a reprodukcia:

Codes s.r.o, Bratislava

Papier: Finsky Magnostar 135 g,

obojustranne NP

ISBN 80-968198-0-1

(21)

Cena Ministerstva kultúry SR
za vynikajúce fotografie

Cena Zväzu polygrafie na Slovensku
tlačiarňi za mimoriadne
polygrafické spracovanie

KAROL PLICKA

BÁSNIK OBRAZU

Martin Slivka KAROL PLICKA – BÁSNIK OBRAZU

Grafická úprava: Peter Ďurík
Vydali: FOTOFO Bratislava,
Vydavateľstvo Osveta, spol. s r.o. Martin,
Národné centrum pre audiovizuálne
umenie Bratislava,

Vydavateľstvo Fénix v.o.s. Bratislava
Tlač: Žilinské tlačiarne, a.s. Žilina
800 ks, 247 strán, brož., 235x310 mm
Písmo: Times

Spracovanie sadzby a reprodukcia:
Neografia, a.s. Martin
Papier: matná krieda 140 g

ISBN 80-8063-016-X

22)

1. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

byť sa mohol v Bratislave v rámci
výtvarnej práce a tvorby obrazu
výtvarníka Karola Plicku.

Dobrotu, ako, a byť sa v Bratislave
v Bratislave v rámci výtvarnej práce
výtvarníka Karola Plicku.

V Bratislave v rámci výtvarnej práce
výtvarníka Karola Plicku.

V Bratislave v rámci výtvarnej práce
výtvarníka Karola Plicku.

1. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

1. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

2. Karol Plicka v Bratislave, 1928. (Fotografická úprava: Peter Ďurík)

14

Eva Trojanová AKUPUNKTÚRA SVETA – VLADIMÍR GAŽOVIČ

Grafická úprava: Dezider Tóth

Fotografie: Pavol Meluš

Vydavateľ: Agentúra O.K.O., Bratislava

Tlač: Tlačiarne BB, spol. s r.o.

Banská Bystrica

2000 ks, 176 strán, viaz.,

240x300 mm

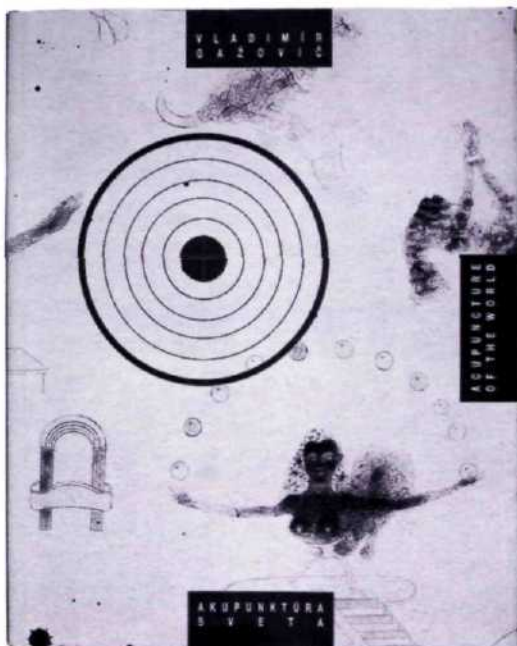
Písmo: Helvetica

Spracovanie sazby a reprodukcia:

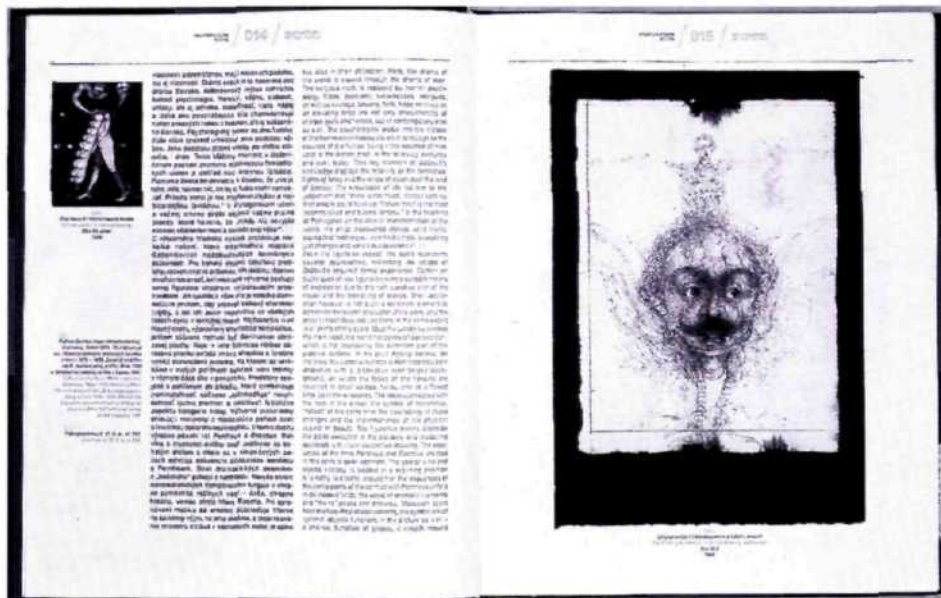
Agentúra O.K.O.

Papier: 150 g

ISBN 80-88805-02-3

(23)

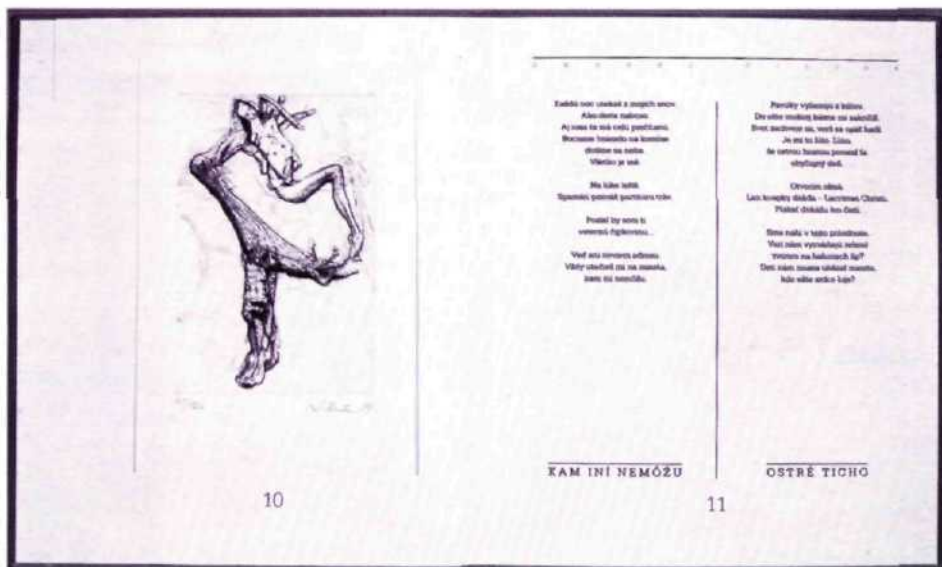
Cena Ministerstva kultúry SR
vydavateľstvu za celkovú
výtvarnú a technickú kvalitu knihy

Cena Ministerstva kultúry SR
autorovi za vynikajúcu grafickú úpravu

Ondrej Čiliak OSTRÉ TICHŤO

Ilustrácie: Igor Piačka
Grafická úprava: Robert Brož
Vydavateľ: Mária Maták,
 agentúra a vydavateľstvo, Martin
Tlač: Quick Print - Jozef Chajmík,
 Martin
Knihárske Spracovanie: Adela Vicencová,
 Martin
 120 ks, 12 strán, viaz., 240x310 mm
Písmo: Serifa
Spracovanie sadzby a reprodukcia:
 Quick Print - Jozef Chajmík
Papier: Excudit 220 g (grafiky),
 Fedrigoni Aguerello Camoscio
 240 g (texty)

24)

Alena Doležalová
MILUJEM TŮLAVÝCH PSOV

Ilustrácie: Peter Šabo

Grafická úprava: Peter Ďurík

Vydali: Alena Doležalová,

Peter Ďurík, Peter Šabo

Tlač: Peter Ďurík, Martin

22 ks, 77 strán, viaz., 130x200 mm

Písmo: Nimbus San

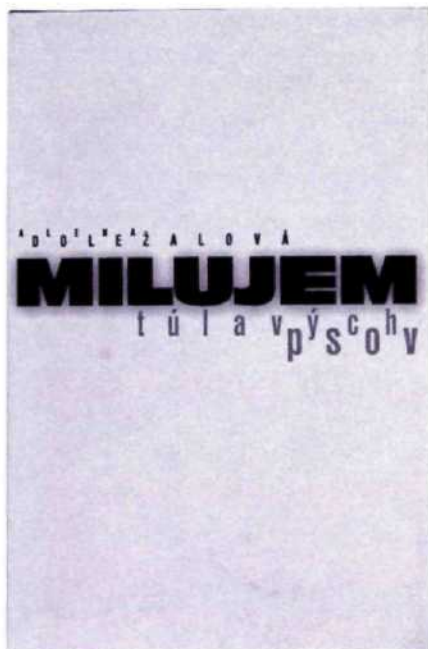
Spracovanie sadzby a reprodukcia:

Peter Ďurík

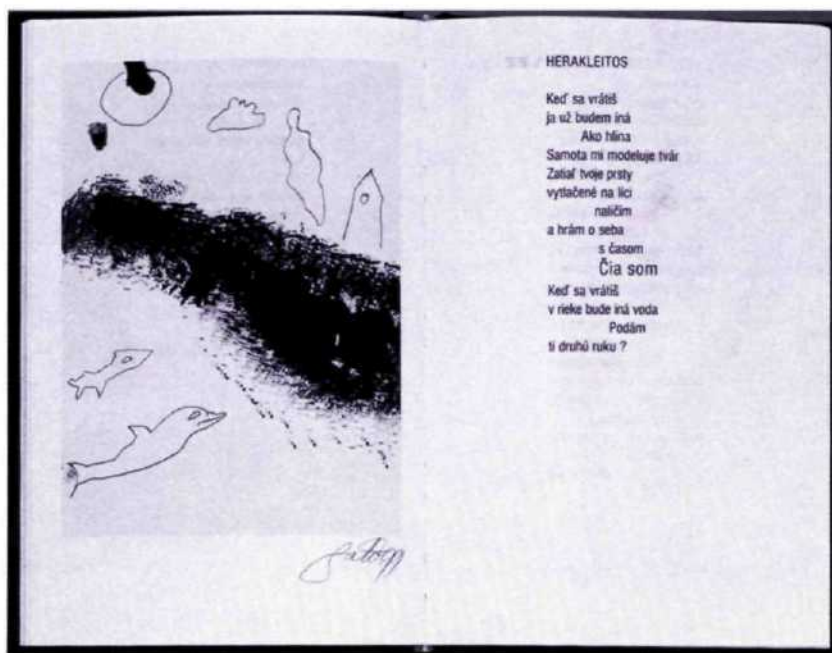
Papier: Tintoretto Stanza 100 g,

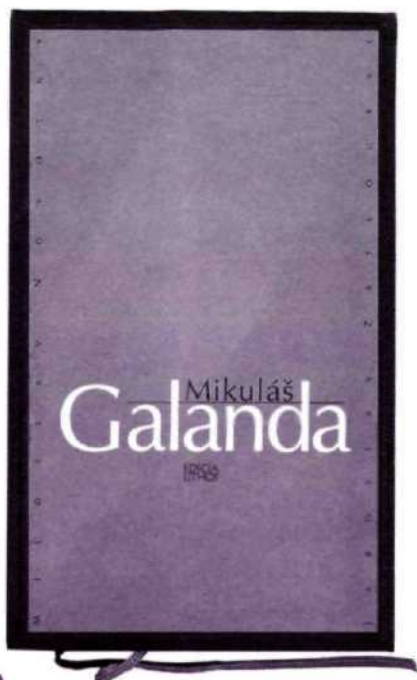
Šamoa 120 g

Knihárske spracovanie: Dalibor Žabka

(25)

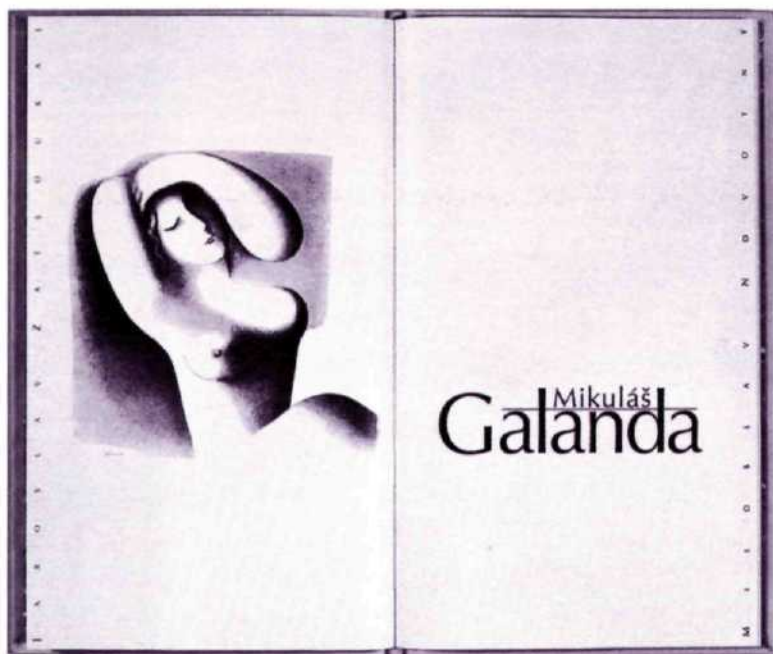

Miloslav Novotný
Jaroslav Zatloukal
MIKULÁŠ GALANDA

Ilustrácie: Mikuláš Galanda
Grafická úprava: Peter Ďurík
Vydavateľ: Spolok občanov vydávajúcich knihy,
 Žilina

Tlač: Choma & Krupa, Žilina
Knihárske spracovanie: Knihárska dielňa
 Ludmila Mlichová, Žilina
 222 ks, 12 strán, viaz. v koži, 100x275 mm
Písmo: Optima
Spracovanie sadzby: Peter Ďurík
Reprodukcia: Choma & Krupa
Papier: Tintoretto Tufo 140 g

26)

Milan Rúfus
OSEM VARIÁCIÍ
NA TÉMU LALUHA

Ilustrácie: Milan Laluha

Grafická úprava: Robert Brož

Vydal: Mária Maták,
agentúra a vydavateľstvo, Martin

Tlač: Choma & Krupa, Žilina

Knihárske spracovanie: Knihárska dielňa

Ludmila Mlichová, Žilina

30 ks, 26 strán, väz. v koži, 220x310 mm

Písmo: Nimbus San Display

Spracovanie sadzby a reprodukcia:

Choma & Krupa

Papier: Tintoretto crema 250 g

(27)

AUTORI
AUTHORS
AUTOREN

	<i>strana</i>
BENDOVÁ, Krista	9, 16
ČILIAK, Ondrej	9, 24
DOLEŽALOVÁ, Alena	9, 25
DVOŘÁK, Pavel	9, 11
EMINESCU, Mihai	9, 12
GIONO, Jean	9, 13
GULIK, Ladislav	9, 21
HINDICKÝ, Jozef	9, 18
KÁLLAY, Karol	9, 11
MARTIŠ, Jindřich	9, 21
MORAVČÍK, Štefan	9, 19
28) NABOKOV, Vladimír	9, 14
NOVOTNÝ, Miloslav	9, 26
RIMBAUD, Jean Arthur	9, 15
RÚFUS, Milan	9, 27
SLIVKA, Martin	9, 22
TROJANOVÁ, Eva	9, 23
ZATLOUKAL, Jaroslav	9, 26

**ILUSTRÁTORI, GRAFICKÍ ÚPRAVCOVIA, FOTOGRAFI
ILLUSTRATORS, GRAPHICS DESIGNERS, PHOTOGRAPHERS
ILLUSTRATOREN, PHOTOGRAPHEN, GRAPHISCHE GESTALTER**

	<i>strana</i>
BLAŽO, Pavel	16
BRÁKLOVÁ, Božena	10
BRĂTESCU-VOINEȘTI, Alexandru	12
BROŽ, Robert	24, 27
DEMOVIČ, Juraj	11
DVOŘÁK, Jakub	11
ĐURÍK, Peter	19, 22, 25, 26
GALANDA, Mikuláš	26
GREGOR, Grantišek	10
GROCH, Erik	14
GULIK, Ladislav	8, 21
JURSA, Milan	21
KÁLLAY, Karol	11
KELLENBERGER, Martin	16, 19
KONČEKOVÁ-VESELÁ, Luba	17
KRÁTKY, Lubomír	15, 17
LACKOVÁ, Miroslava	12
LALUHA, Milan	27
MAGÁT, Pavol	20
MARTIŠ, Jindřich	8, 21
MELUŠ, Pavol	23
PAEO, Luboslav	13
PIAČKA, Igor	24
PREXTA, Boris	12
PŠENKO, Roman	21
ŠABO, Peter	25
ŠTRBÍK, Igor	18
TÓTH, Dezider	8, 23
UCHNÁR, Peter	18
ZEZULA, Antonín	10

VYDAVATELIA
PUBLISHERS
VERLEGER

	<i>strana</i>
Agentúra O.K.O., Bratislava	8, 23
Belimex, s.r.o. Bratislava	16
Buvik, Bratislava	8, 17
Doležalová, Alena	25
Drap, s.r.o. Partizánske	21
Ďurík, Peter	25
FOTOFO, Bratislava	22
Knižná dielňa Timotej, Košice	13, 14
Márius Maták, agentúra a vydavateľstvo Martin	3, 24, 27
Media Svatava, s.r.o. Bratislava	20
Mestský úrad, Nová Baňa	18
30) Národné centrum pre audiovizuálne umenie, Bratislava ...	22
Petrus, Bratislava	12
Príroda, a.s. Bratislava	10
Slovenský spisovateľ, a.s. Bratislava	15
Spolok občanov vydávajúcich knihy, Žilina	8, 26
Šabo, Peter	25
Vydavateľstvo Fénix v.o.s., Bratislava	22
Vydavateľstvo Matice slovenskej, Martin	18, 19
Vydavateľstvo Osveta, spol. s.r.o. Martin	22
Vydavateľstvo Slovart, Bratislava	11
Vydavateľstvo Rak, Budmerice	11

**TLAČIARNE
PRINTERS
DRUCKEREIEN**

	<i>strana</i>
Ďurík, Peter	25
Choma & Krupa, Žilina	26, 27
Kníhtlačiareň Svornosť, a.s. Bratislava	15
MKV-Press, s.r.o. Košice	13
Neografia, a.s. Martin	8, 10, 18, 21
Quick Print: Jozef Chajmík, Martin	24
Slovenská Grafia, a.s. Bratislava	16, 17
Tlačiarne BB, s.r.o. Banská Bystrica	11, 12, 20, 23
Vienala, Košice	14
Žilinské tlačiarne, a.s. Žilina	19, 22

1 9 9 9

**NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA**

**THE MOST BEAUTIFUL
BOOKS
OF SLOVAKIA**

**DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI**

Zostavila: Eva Cíferská

Grafická úprava: Lubomír Krátky

Fotografie: Juraj Linzboth

Preklady: Peter Gomolčák, Andrea Pozdechová

Vydala: BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti Bratislava

Rok vydania: 2000

Náklad: 500 ks

Spracovanie sadzby: TypoGrafik-K, Bratislava

Tlač: Tlačiareň Svornosť, a. s. Bratislava

ISBN: 80-967414-7-0

